

ชื่อเรื่อง	การรับรู้และปรับตัวของชาวนาในพื้นที่น้ำท่วม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ผู้ศึกษาค้นคว้า	ภัทรีธรา พุฒิมมา กัลยาลักษณณ์ วิเศษทักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พัฒนา ราชวงศ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี วท.บ. สาขาวิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร 2557
คำสำคัญ	การรับรู้ การปรับตัว

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการรับรู้และปรับตัวของชาวนาในพื้นที่น้ำท่วมอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการเพาะปลูกข้าวที่ชาวนาได้รับจากภาวะน้ำท่วม และศึกษารูปแบบการปรับตัวในการเพาะปลูกข้าวของชาวนาในบริเวณพื้นที่น้ำท่วม โดยทำแบบสอบถามกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 50 ตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางที่จะส่งเสริมช่วยเหลือการปรับตัวของชาวนาที่ทำการเพาะปลูกข้าวในพื้นที่น้ำท่วม

ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การเพาะปลูกข้าวของชาวนาในพื้นที่น้ำท่วมนั้น ส่วนใหญ่เป็นการเพาะปลูกข้าวในเชิงการค้า แต่เนื่องจาก พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ที่มีน้ำท่วมเป็นประจำทุกปี ส่งผลให้ชาวนาต้องทำการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยชาวนามีการปรับตัวด้วยการเปลี่ยนฤดูกาลการเพาะปลูกจากที่เคยเน้นนาปีก็เปลี่ยนเป็นการเน้นนาปรังเป็นหลัก โดยเฉพาะการทำนาหลังจากน้ำลดในช่วงเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป หลังจากนั้นจะทำการเลื่อนเวลาการทำนาครั้งที่สองมาในช่วงเดือนมีนาคมและเมษายนหลังเก็บเกี่ยวผลผลิตในครั้งที่หนึ่งเสร็จ เพื่อที่จะทำให้สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ก่อนที่น้ำจะท่วมในช่วงปลายเดือนสิงหาคม

นอกจากนี้ชาวนาในพื้นที่น้ำท่วมดังกล่าวมีพฤติกรรมในการติดตามข้อมูลข่าวเกี่ยวกับน้ำท่วมมากกว่าชาวนาในพื้นที่อื่นๆ เพื่อหาข้อมูลที่ได้มาใช้ในการตัดสินใจเพื่อลดความเสี่ยงหรือใช้สำหรับวางแผนการเพาะปลูกในฤดูกาลต่อไป นอกจากนี้ยังมีการปรับตัวในเรื่องของการเพิ่มรายได้โดยการออกไปรับจ้างเพื่อนำมาชดเชยกับส่วนต่างที่ขาดหายไปในช่วงที่ไม่สามารถผลิตได้ ดังนั้นแนวทางที่สำคัญที่สุดในการสนับสนุนและส่งเสริมการปรับตัวของชาวนาในการเพาะปลูกข้าวและการทำนาในบริเวณพื้นที่น้ำท่วมนั้น ก็คือการเพิ่มความสามารถในการเพาะปลูกข้าวสำหรับการทำนาหลังน้ำท่วมให้ได้ผลผลิตมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันก็สามารถที่จะช่วยในการลดความเสี่ยงและลดความเสียหายของผลผลิตสำหรับการทำนาครั้งต่อไป